

Posudek vedoucího ateliéru

Studijní obor: Design

Student: Tereza Horičková

Téma: Edukativní hračky pro děti předškolního věku „KOCKI“

Vedoucí Bc. práce: MgA. Jan Jaroš

Tereza si pro svou diplomovou práci zvolila téma, které je jí s ohledem na práci s dětmi velmi blízké. Jako přivýdělek vede kurzy keramiky a má tak do jisté míry možnost zpětně nahlédnout a potvrdit si některé teoretické poznatky, ke kterým došla v průběhu sběru podkladů této práce. Původním záměrem studentky bylo vytvoření edukativního výukového panelu, který by pomohl dětem předškolního věku hravou formou si osvojit návyky v podobě jednoduchého počítání, zavazování tkaniček či vizuálně haptických vjemů, které by pomohly dětem s rozlišováním barev a číslic. Jednalo by se v podstatě o jednorázový materiál, který spočíval ve výuce dětí, kterým možná forma zpracování mohla být bližší, než třeba samotná bota se šňůrkami, ale stále se více jednalo o pomůcku než o hračku. Vedle tohoto zjištění se nechtěla Tereza smířit s tím, že by to z dlouhodobého hlediska nefungovalo jako hračka, kterou si dítě samo vytáhne doma, ve školce či škole z krabice a hraje si s ní. Provedla tedy důkladnou rešerši stran průzkumu trhu, ve které konstatovala existenci nadměrného množství hraček, které neodpovídají vývoji dítěte, ani kvalitou a jistým přesahem nevytváří patřičné podněty, které bychom po těchto hračkách požadovali. Ve své práci si uvědomuje důležitost samotného hraní, prostřednictvím kterého nenásilně dítě v nižším věku získává podprahově nové zkušenosti. Toto velmi pěkně popisuje v první a druhé kapitole své teoretické práce zabývající se hrou a vývojovými stádii dítěte při standardním průběhu. Zároveň odkazuje na individualitu ke každému dítěti, neboť jeho vývoj nemusí být lineární ve všech vývojových oblastech. Stejně jako o vytváření podnětů ze strany okolí (rodiče, školka, děti). Mimo to je důležité u dětí mladšího věku 3–5 let prohlubovat fantazii, která je v tomto období nedílnou součástí jeho světa v podobě obrazotvornosti – představivosti zástupných neživých předmětů, proměněných v mysl a očích dítěte v reálné předměty, či předměty s lidskými vlastnostmi. Tedy od pemzy ve vaně, která je jako potápějící se loď proměňující se v letadlo, až po dřívko, které je můj kamarád „Pinocchio“. U konkrétnějších hraček jako jsou médové, nebo panenky nemusíme jít vůbec daleko...

V tomto ohledu se vývoj edukativní hračky v Terezině návrhu posunul podstatně dále. Na základě rešerši z historie, ale i současností a zmiňovaných analýz dospěla k vytvoření kolekce minimalistických komponentů, které byly původně ploché, ale dalším zpracováním dospěla k objemnějším základním geometrickým tvarům, jako krychle-kostka, válec (kolo), koule, či na diagonálu rozdělená krychle. Každý z těchto tvarů je opatřen různým počtem děr. Přišlo mi půvabné, že v tomto případě Tereza použila pro své pojetí asociaci v noci svítících paneláků, které viděla ze svého dětského pokoje. Díry jsou průběžné, v případě kostek vrtané do 3 os a mají stejný průměr. U kulatých předmětů pak vedle osy rotace, také do soustředných paprsků. Jako velice dobrý nápad mi přišla koncepce vrtaných děr do dřevěných kostek, kdy má jejich počet vytvářet u dětí představu, jak může číslo představující díry vypadat. Různá konfigurace=stále stejný počet. (Je to jedna z technik, jak se zjišťuje mentální vyspělost dítěte). Díry pak mohou být do všech stran propojovány s dalšími součástkami prostřednictvím barevných dřevěných kolíků. Jistá pevnost spoje je pak zajištěna doplňkem v podobě zafrézované ho ABS pásku.

Přes záměrně omezenou tvarovou škálu pomáhá vytvářet dítěti rozličné tvary, přes které může fantazie pracovat na plné obrátky. O tom pak svědčí popis testů v závěru práce, které studentka

provedla na dětech ranného školního věku (všechny zvířata a děti přežily :-), kdy popisuje jejich zaujetí a první seznamování.

Z mého pohledu se jedná o velmi kvalitní práci, která nejen že rozšiřuje stávající nabídku, ale v některých bodech i inovuje jak po technické a funkční stránce, tak v ohledu k mentálnímu rozvoji dítěte. Vše působí nenuceně a přirozeně. Rovněž hodnotím vhodnost materiálu a velikost jednotlivých komponent, které zaručují komfortní manipulaci v dětských rukou. Zabroušení hran pro zvýšení bezpečnosti je jednoznačně v pořádku, stejně jako použití tvrdého bukového dřeva, které je nejčastějším materiálem používaným k tomuto účelu. Ač nejsem odborníkem na normy, pevně věřím, že dřevěné spojovací tyčky by měly být nad pomyslnou čárou, kterou je schopno dítě vdechnout a že závčas zjistí, že mu dřevíčko s barvou a plastem nechutná. Pak by bylo předmětem prodeje zvýšení věkové kategorie dětí, pro které je tato hračka určena.

Překvapivě pak působí lehkost kostek díky jejich odvrtní, kdy jasně cítíte rozdíl mezi jedničkou pětkou, či devítkou. I to vidím jako pozitivní vjem, který si dítě ze hry s těmito „KOCKAMI odnesie“. Předmětem dalšího vývoje by bylo finální použití barev na kolíky tak, aby nedocházelo k nadměrnému opotřebení a odpovídalo hygienickým normám a možnostem výrobce. Rovněž je otázkou, zda by zůstalo u jedné pastové drážky, či více, nebo by se celý kolík změnil v plastový. To už si ale vymýšlím...

Celkově hodnotím práci, jak po teoretické, tak praktické stránce jako výbornou a doporučuji k obhajobě. **Navrhuji známku A.** Věřím, že Tereza nepromarní čas strávený nad touto hračkou a pokusí se ji protlačit skrze některého z výrobců do prodeje, neb se domnívám, že tato práce má komerční potenciál.

Vedoucí bakalářské práce

MgA. Jan Jaroš

